

A közösségi élet fellendülése Szabolcsbákán

Beszélgetés Vámné Simon Zsuzsanna, közösségi munkással

Hazánk északkeleti csücskében, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Kisvárdai járásban található Szabolcsbáka község. A település múltja az 1200-as évekig nyúlik vissza: kisenemesi település volt, birtokosa volt a Bákai, a Zakai és a Senyey család is. 1912-ben két különálló falu, Kisbáka és Nagybáka egyesítése után kapta mai nevét. Itt található hazánk legidősebb és leg-hatalmasabb hársa, az Öreghárs, ez

a 400-500 évesnek tartott kislevelű hárs. A helyi adottságoknak megfelelően elsősorban a mezőgazdaság biztosítja a lakosság megélhetését.

Szabolcsbáka Község Önkormányzata 2015-ben csatlakozott partnerszervezetként a Nemzeti Művelődési Intézethez. Az V. Közfoglalkoztatási Programban is partnerként működik együtt a szakmai utód NMI Művelődési Intézettel.

Szabolcsbákán a helyi közösségi munkásnak, Vámné Simon Zsuzsannának köszönhetően, a program céljai – a közösségi élet újrászervezése: olyan közösségi hálózatok kialakítása és működtetése, amelyben az egyének tudása, képessége, valamint a helyi társadalom összetartó ereje egyaránt gyarapodik – megvalósultak és érzékelhető változásokat hoztak a falu életébe.

Csikós Anita Judit: *Szabolcsbáka a szülőfalud, jól ismered a település életét, a helyi lakosságot. Miért érezted szükségét a változásnak?*

Vámné Simon Zsuzsanna: A település közösségét megozották a

politikai nézetkülönbségek, a különböző társadalmi rétegek és a generációk is eltávolodtak egymástól. Az emberek a mindennapok problémáin kívül nem mutattak érdeklődést sem egymás irányába, sem a kulturális programok iránt. Hiányzott a különböző korosztályok találkozási lehetősége is. Nem volt olyan személy, aki magára vállalta volna a feladatot, hogy a településen összefogja és közösséggé kovácsolja az embereket.

Cs. A. J.: *Te éreztél magadban annyi ambíciót, hogy sikerülni fog. Milyen úton indultál el terveid megvalósításához?*

V. S. Zs.: Rengeteget beszélgettem a település idősebb tagjaival. Igényük volt arra, hogy találkozzanak, megosszák egymással a problémáikat, tapasztalatokat cseréljenek, vagy egyszerűen csak társaságban legyenek. Sokan közülük magányosan töltik mindennapjaikat. Innen indult az ötlet, egy helyi nyugdíjas klub létrehozására. A település nyilvántartásából kigyűjtöttem a 60 év feletti névsorát, címét. Személyesen kerestem meg

a közel 200 főt, és tájékoztattam őket a terveimről. Nagyon lelkesnek bizonyultak, olyannyira, hogy 13-an vállalták az alapító tagságot. 2017. június 12-én ünnepélyes kezek között elindult a Szépkorúak körének működése. Azóta minden hétfőn összegyűlnek a helyi idősek és 2-3 órát együtt töltenek, beszélgetnek, felidéznek emlékeiket. A közös népdaléneklés sem hiányzik egyik találkozójukról sem. Kezdetben csak a szépkorú asszonyok jöttek el, de gyorsan híre ment a jó hangulatú összejöveteleknek, így a férfiak is kedvet kaptak és csatlakoztak. A kerékpártúra ötletére is lelkesen reagáltak. Közösen tekerünk ki az anarcsi Báró kertbe, ami 4 km-es távolságra található a településünkötől. Annyira hálásak voltak, amiért felpozdult a társadalmi életük, hogy létrehoztak egy emlékkönyvet, amit hetente hazavisz valaki, és egy-egy idézettel, köszönetnyilvánítással tölti meg az üres lapokat.

Somogyi László, a település polgármestere is ellátogatott egy-egy találkozóra, és javasolta egy népdalkör megalapítását. Erre az ötletre is nagyon nyitottnak bizonyultak, és megalapították a Szabolcsbákai Népdalkört. Szükségét éreztem annak, hogy az újonnan megalakult népdalkört megismerjék a környező települések, elsősorban Kisvárdai és Vásárosnamény. A kisvárdai online médiában megjelenő cikkem hatására a Vásárosnaményi Esze Tamás Nyugdíjas

Klub vezetője, Sági Istvánné, aki szintén Szabolcsbákai szülő, megkeresett, tanácsokkal látott el, és a jövőbeni együttműködésüket ajánlotta fel.

Cs. A. J.: *Nemcsak az idősekre, hanem a fiatalságra is gondoltál. Az ifjúsági Alkotókört milyen céllal hoztad létre?*

V. S. Zs.: Elsősorban baráti körben érzékeltem, hogy a szünidő hasznos eltöltése nagy problémát jelent a családoknak. Mivel a fiatalok nagy része nem a helyi, hanem a Szabolcsbákától 10 km-re található Kisvárdai város általános iskoláiban végzi tanulmányait, ezért a helyi barátságok, ismeretségek meglapultak, a gyerekek kezdtek eltávolodni egymástól. Ennek hatására jött az ötlet az Alkotókör létrehozására, ami nagy segítséget jelent a szülőknek, hiszen így megoldódott gyermekeik felügyelete. Lehetőséget teremt a helyi ifjúsági közösség felélesztésére, a baráti kapcsolatok szorosabbá fűzésére. Ezért újra nyakamba vettem a falut, és megkerestem az iskoláskorú gyermeket nevelő családokat. Szép számmal jöttek az érdeklődő fiatalok a délelőtti foglalkozásokra. Megismerkedtek különböző régi és modern kézműves technikákkal, megtanultak horgolni, illatszárakat varrtak, papírfonós technikával különböző tárgyakat készítettek.

A gyerekekkel is útnak indulunk kerékpárral, pihenésképpen szalonnát sütöttünk, beszélgettünk.

Majd jött az újabb ötlet: a két generációt közelebb hozni egymáshoz, hiszen mindkét korosztály másfajta tudással bír, amit átadhatnak egymásnak. Nyugdíjasaink ellátogattak fiataljainkhoz, és régi hagyományokat, történeteket, tapasztalataikat osztották meg velük, és segítettek a horgolás művészetének elsajátításában is. Majd a gyerekek taníttatták az időseket a számítógép használatára kisebb-nagyobb sikerrel.

A lányoknak igénye volt a tánc-tanulásra, ezért kértem meg a koordinátoromat, hogy ebben segítséget nyújtson nekünk.

Cs. A. J.: *A hátrányos helyzetben élő gyermekeket is megmozgatja az Alkotókör lehetősége?*

V. S. Zs.: Kevesebb, mint 10 család él hátrányos helyzetben a településen. Gyermekeik nagy érdeklődést mutatnak az ismeretlen és az új dolgok megismerésére, hiszen otthon erre nincs lehetőségük, életüket a mindennapi megélhetéssel kapcsolatos küzdelmek töltik ki. Nagyon sok megható pillanatot élhettem át az Alkotókörben. A gyermekek között akad olyan kisfiú aki, írni-olvasni nem tud, de egy gomb felvarrásának sikerélménye hatalmas örömet okozott neki. Egy kis lány annyira zárkózottan érkezett az első foglalkozásra, hogy senkivel nem beszélt, egyszerűen nem szólalt meg. Ugyanúgy részt vett a foglalkozásokon, készítette a dísz-tárgyakat, csak csendben. A többi

Szépkorúak köre

Báka Dance

gyerek elfogadta, nem gúnyolták ki, hanem nagyon várták a pillanatot, amikor megtörik a csend. Lassan ugyan, de a kislány feloldódott és azóta sokkal nyitottabb lett. Ezeknek a gyerekeknek rettentő nagy a szeretet iránti vágyuk, amit itt, az Alkotókörben megkapnak. A nagyobb gyerekek odafigyelnek a kisebbekre, tanítják őket. A különböző kézműves technikákon felül, megtanulják, hogyan kell elfogadni, megérteni egymást.

A jó hangulatú foglalkozások, találkozások annyira lelkesítik az ifúságot, hogy megírták saját „vakációs bakancslistájukat”, amiben felsorolták, mit szeretnének még a nyári szünet hátralévő részében megvalósítani. Ötleteik között tortasütés, aerobic óra, kirándulás is szerepelt.

2017. augusztus 5-én megrendezett Családi Hársfanapon bemutatkozott mind a Szabolcsbákai Népdalkör, mind az Alkotókör táncos lábú lányaiából álló Báka Dance a község lakossága előtt, nagy sikert aratva produkcióikkal.

Cs. A. J.: A helyi önkormányzat is támogatott a terveid megvalósításában. Miben tudott segítséget nyújtani?

V. S. Zs.: A kitűzött célokat csak közös összefogással lehet megvalósítani. Nagyon szerencsés és hálás vagyok, hiszen a polgármester úr és az önkormányzat is támogatta az elképzeléseimet. Nélkülük nem valósíthattam volna meg a terveimet. Folyamatos érdeklődést mutatnak tevékenységeink iránt. Felajánlottak egy régi, használatlan épületet, ami korábban a védőnői szolgálatnak adott helyet. Ezt felújították, berendezték, hogy alkalmas legyen a Szépkorúak körének találkozóira és az Alkotókör foglalkozásaira egyaránt. Az Alkotókör táncosainak egységes pólókat biztosított. Tervezett kirándulásainkat

VÁMNÉ SIMON ZSUZSANNA születése óta Szabolcsbákán él. Kisvárdán, a Szent László Katolikus Gimnázium és Szakgimnáziumban érettségizett 1996-ban, igazgatási ügyintéző, jegyzőkönyvvezető, gép-és gyorsíró szakon. Dolgozott a Kisvárdai Felső-Szabolcsi Kórházban orvos-írnokként, majd a vendéglátásban és a kereskedelemben is. 2002-ben vendéglátó-üzletvezető képzést szerzett. Mindig olyan helyen igyekezett elhelyezkedni, ahol emberekkel dolgozhatott. 2006-ban férjhez ment, majd megszületett első kislfia, aki halmozottan sérült volt, 10 éves koráig ápolásra szorult, és 2016. december 30-án váratlanul elhunyt. Vissza kellett zökkennie a társadalomba, a munka világába. Az NMI Művelődési Intézet partnerszervezeténél, Szabolcsbáka Község Önkormányzatánál, közösségi munkásként kezdte meg munkáját 2017 áprilisában. Célja a helyi lakosság összetartása, tájékoztatása, kulturális programok szervezése.

CSIKÓS ANITA JUDIT 1977. október 16-án született Budapesten. Általános iskolai tanulmányait Kaposváron végezte, 1993-ban költözött a családjával Kisvárdára. A Nyíregyházi Krúdy Gyula Gimnáziumban érettségizett, majd pedagógiai asszisztensi képzést szerzett. Életében jelentős szerepe van a táncnak. 10 éves kislányát 2011. óta egyedül neveli. 2015-től a Nemzeti Művelődési Intézet, majd 2017-től az NMI Művelődési Intézet Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Iroda közösségi koordinátoraként dolgozik Kisvárdán és térségében.

lehetőségeikhez mérten, anyagilag is támogatja.

Cs. A. J.: Rövid idő alatt sikerült elindítanod egy folyamatot Szabolcsbákán, újra van közösségi élet a településen. A jövőre nézve vannak-e további terveid?

V. S. Zs.: Elsődleges célom, hogy az emberek érdeklődése, közösséghez való pozitív hozzáállása továbbra is fennmaradjon. Természetesen vannak új célkitűzéseim is. Különböző előadások lebonyolítását tervezem a Szépkorúak körének, az ő generációjukat érintő témakörökben. Gondolok itt a közbiztonságra, különböző egészségügyi előadásokra. Terveim között szerepel még író-olvasó találkozók megvalósítása is. Fontosnak tartom a környező településekkel való kapcsolatok kiépítését is, szeretném, ha egyre többen megismernék a Szabolcsbákai Népdalkör és a Báka Dance tehetségeit.

Cs. A. J.: Az életedben egy szomorú tragédia történt, mégis van lelkerőd törödni embertársaidal.

V. S. Zs.: A NMI Művelődési Intézet lehetőséget biztosított, hogy visszatérjek a munka világába és az emberek közé. Az, hogy segíthetek másoknak, jobba tehetem a napjaimat rengeteg erőt ad nekem is. Attól, hogy boldoggá tehetem a körülöttem élőket, boldog leszek én is.